

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
МИКОЛАЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМ. В.О.СУХОМЛИНСЬКОГО»**

**ЦИКЛОВА КОМІСІЯ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНОГО
ТА ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАПРЯМУ ПІДГОТОВКИ (ВИПУСКОВА)**

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

«ОСНОВИ МЕДИЧНИХ ЗНАНЬ»

освітньо-професійний ступінь	<u>фаховий молодший бакалавр</u>
галузь знань	<u>23 Соціальна робота</u>
спеціальність	<u>231 Соціальна робота</u>

2022 – 2023 навчальний рік

Розробник: Сахарова Олена Миколаївна, викладач вищої категорії, к.п.н.

(підпис)

Сахарова О.М.

(прізвище та ініціали)

Програма затверджена на засіданні циклової комісії економіко-гуманітарного та загальноосвітнього напрямку підготовки.

Протокол № 8 від «30» серпня 2022 року

Голова циклової комісії

(підпис)

Мікрюкова К.О.

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено навчально-методичною комісією коледжу

Протокол від «31» серпня 2022 року № 6

Голова навчально-методичної комісії

(підпис)

Сахарова О.М.

(прізвище та ініціали)

Вступ

Навчальна програма вивчення дисципліни «Основи медичних знань» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра напрямку 23 Соціальна робота.

Вивчення навчальної дисципліни «Основи медичних знань» передбачає глибоке засвоєння студентами теоретичних знань, основних методів і прийомів надання першої допомоги при нещасних випадках, травмах, кровотечах, отруєннях і загрозливих для життя станах, а також базових понять загальної та спеціальної патології, діагностичних ознаки захворювань внутрішніх органів, основ догляду за хворими та методів профілактики різноманітних захворювань з урахуванням оздоровчого впливу фізичної культури.

1. Мета, завдання навчальної дисципліни та результати навчання

Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи медичних знань» є: підготувати фахівців, які володітимуть теоретичними основами і сучасними принципами охорони здоров'я; методами вивчення та оцінки стану здоров'я населення у взаємозв'язку з чинниками, що на нього впливають; надати студентам уявлення про методи збереження здоров'я, формування здорового способу життя; розпізнавання та запобігання захворювань; надати студентам знання з освоєння прийомів першої домедичної (долікарської) допомоги потерпілим від нещасних випадків і хворим із гострими захворюваннями, формування навичок виконання різних процедур при допомозі хворим, а також знайомство з основними соціально-медичними проблемами здоров'я населення.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи медичних знань» є:

- формування у студентів необхідної теоретичної бази в області основ медичних знань та здорового способу життя;
- ознайомлення з понятійним апаратом і термінологією в області основ медичних знань і здорового способу життя;
- надання уявлень про сучасний стан розвитку основ медичних знань закономірності змін у стані здоров'я хворих, факторах соціально-економічного, біологічного, антропогенного, медичного характеру, що впливають на нього;
- вивчення ознак найбільш поширених захворювань, невідкладних станів, травм (в тому числі укусів тварин, комах), інфекційних хвороб, епідемічних та інфекційних процесів дорослої людини і дитини;
- вивчення теоретичних основ першої допомоги при різноманітних невідкладних станах, гострих захворюваннях;
- вивчення правил використання різних лікарських речовин;
- засвоєння методів догляду за хворими;
- засвоєння принципів профілактичних заходів та методологічних особливостей застосування отриманих знань на практиці;
- оволодіння знаннями, навичками і уміннями щодо збереження і зміцнення здоров'я;
- надання змоги майбутнім фахівцям набути практичних навичок, які необхідні для організації процесу надання першої домедичної допомоги: оцінення стану хворого (вимірювання температури тіла, артеріального тиску, пульсу, дихання); постановки попереднього діагнозу травми або захворювання та надання невідкладної допомоги (підготовка та виконання ін'єкцій підшкірно

або внутрішньо-м'язово, зупинка кровотечі, транспортна іммобілізація, основи десмургії, прийоми серцево-легеневої реанімації тощо), обирати ефективні форми проведення профілактичних заходів та занять, що поліпшують стан хворих;

- формування цілісного уявлення про значущість здоров'я в ієрархії людських цінностей і потреб;

- виховання у студентів культури здорового способу життя.

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 8. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

II. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 10. Здатність до соціальної взаємодії у професійній сфері.

Очікувані результати навчання:

РН 3. Розв'язувати типові задачі в професійній діяльності.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Долікарська допомога при нещасних випадках

Тема 2. Забиття, розтягнення зв'язок, струс мозку та перша допомога при них

Тема 3. Закриті ушкодження, синдром тривалого здавлення, переломи

Тема 4. Рани, види ран, симптоми. Перша допомога при пораненні

Тема 5. Основні принципи догляду за хворими

Тема 6. Інфекція та інфекційні захворювання

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Долікарська допомога при нещасних випадках

Визначення поняття «небезпека», «нещасний випадок», «соціально-політична небезпека», «техногенно-антропогенна небезпека», «індивідуальний ризик», Завдання медичної служби під час стихійних лих і техногенних аварій. Долікарська медична допомога в загрозованих для життя станах при травмах та нещасних випадках.

Тема 2. Кровотечі, методи зупинки кровотеч

Загальна характеристика кровотеч. Класифікація кровотеч. Небезпека і наслідки кровотеч. Зупинка кровотеч.

Тема 3. Закриті ушкодження, синдром тривалого здавлення, переломи

Закриті і відкриті ушкодження стінки і органів черевної порожнини. «Гострий живіт», перитоніт. Хірургічні захворювання шлунка і дванадцятипалої кишки: кровоточива, проривна виразка, пілоростеноз, малігнізація виразки. Клініка, діагностика, лікування. Кишкова непрохідність. Гострий та хронічний холецистит, механічна жовтяниця. Гострий панкреатит. Клінічні ознаки, діагностика і лікування. Черевні грижі: класифікація, клінічні ознаки, принципи лікування.

Тема 4. Рани, види ран, симптоми. Перша допомога при пораненні

Рани та поранення. Види кровотеч. Артеріальна, венозна та капілярна кровотеча.

Долікарська допомога при травмах та кровотечах

Тема 5. Основні принципи догляду за хворими

Визначення поняття «догляд за хворим». Загальний догляд. Основні заходи загального догляду за хворими. Спеціальний догляд. Характеристика елементів загального догляду за хворим. Строгий ліжковий режим. Ліжковий режим.

Загальний режим. Особливості поведінки та гігієна доглядача. Гігієна приміщення. Режим хворого. Гігієна ліжка хворого. Гігієна тіла хворого. Профілактика пролежнів. Оцінка ризику пролежнів за шкалами. Догляд за очима, носом, вухами. Гігієна харчування хворого.

Тема 6. Інфекція та інфекційні захворювання

Загальні поняття про інфекцію. Походження інфекції. Збудники інфекційних хвороб та їх властивості. Поняття про епідеміологію. Завдання, які вирішує епідеміологія. Вчення про епідемічний процес. Механізм, шляхи та фактори передачі інфекції. Класифікація інфекційних захворювань за інтенсивністю поширення. Епідемічний процес. Епідеміологічне вогнище. Поширення інфекційних захворювань. Шляхи передачі інфекційних захворювань: від хворих здоровим людям при безпосередньому контакті, через повітря, ґрунт, воду, харчові продукти. Етіологія, клініка, лікування та профілактика інфекційних захворювань

3. Список рекомендованої літератури

Базова:

1. Антонов А. Г., Колесніков А. М., Комісарова Н. О. Основи медичної допомоги: посібник. Київ: КНТ, 2018. 338 с.
2. Вайда Т. С. Долікарська допомога: навч. посіб. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 874 с.
3. Григус І. М., Романішин М. Я. Перша медична допомога: посібник. Львів: «Новий Світ-2000», 2017. 176 с.
4. Крилюк В.О. Екстрена медична допомога травмованим на догоспітальному етапі: навчальний посібник. Київ. 2016. 400 с.
5. Федонюк Я.І. та ін. Основи медичних знань та долікарської допомоги: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2012. 728 с.
6. Халмурадов Б.Д., Волянський П.Б. Медицина надзвичайних ситуацій : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 206 с.

Додаткова:

1. Алгоритми надання невідкладної допомоги при критичних станах. За ред. І. І. Тітова. Вінниця: Нова Книга, 2012. 344 с.
2. Екстрена медична допомога (вибрані аспекти): навчальний посібник. Всеукраїнська громадська організація «Всеукраїнська рада реанімації (ресусцитації) та екстренної медичної допомоги». Донецьк: Ландон-XXI, 2014. 320 с.
3. Екстрена медична допомога (до госпітальні протоколи): посібник. За редакцією професора О.В. Богомолець, професора Г.Г. Роціна. Київ. Юстон. 2016. 212 с.
4. Медицина невідкладних станів. Екстрена (швидка) медична допомога : підруч. для мед. вищ. навч. закл. IV рівн. акредит. затв. МОНУ. за ред. І.С. Зозулі. Київ : ВСВ «Медицина», 2017. 960 с.

Інформаційні ресурси:

1. Український медичний каталог. URL:<http://ukrmed.org.ua/>. (дата звернення: 28.08.2022).
2. Український медичний портал "Швидка допомога". URL:<http://www.dopomoha.kiev.ua/>. (дата звернення: 28.08.2022).

3. Червоний Хрест. URL: <http://www.redcross.org.ua>. (дата звернення: 28.08.2022).
4. «UauaInfo» – Медичний портал. URL: <http://uaua.info>. (дата звернення: 28.08.2022).
5. Портал «Lіkar для всіх». URL: <http://www.lіkar.info/>. (дата звернення: 28.08.2022).
6. WorldHealthOrganization (Всесвітня організація охорони здоров'я). URL: <http://www.who.int/ru/>. (дата звернення: 28.08.2022).